

PRZEWIDZIANE PRZEZ BANK DZIAŁANIA NA WYPADEK ISTOTNEJ ZMIANY LUB ZAPRZESTANIA OPRACOWYWANIA WSKAŹNIKA REFERENCYJNEGO

W przypadku kredytów oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej, istnieje ryzyko wystąpienia istotnej zmiany wskaźnika referencyjnego lub zaprzestania jego opracowywania.

Za istotną zmianę wskaźnika referencyjnego uznaje się zmianę zdefiniowaną jako istotną, zgodnie z art. 13 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych... (z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie”) przez administratora danego wskaźnika referencyjnego lub instytucję go publikującą, która ubiega się o status administratora, ale go jeszcze nie otrzymała („administrator”). Oznacza to, że o tym czy nastąpi istotna zmiana sposobu wyznaczania tego wskaźnika decyduje administrator. Administrator sprawuje kontrolę nad opracowaniem wskaźników referencyjnych i wyznacza je zgodnie z przyjętą przez niego metodą opisaną w regulaminie wyznaczania wskaźników. Aktualna definicja istotnej zmiany metody wyznaczania wskaźnika referencyjnego WIBOR znajduje się w Regulaminie stawek referencyjnych WIBID i WIBOR administratora tego wskaźnika, czyli GPW Benchmark S.A. Regulamin został opublikowany na stronie administratora.

Za zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjnego uznaje się sytuację, w której zgodnie z art. 28 Rozporządzenia administrator zaprzestał lub zaprzestanie na stałe opracowywać i publikować dany wskaźnik referencyjny.

Za tymczasowy brak publikacji wskaźnika referencyjnego uznaje się sytuację, gdy w okresie, w którym wskaźnik powinien być opracowywany i publikowany, jego wartość nie jest udostępniona przez administratora.

W przypadku wystąpienia istotnej zmiany wskaźnika referencyjnego, bank:

- 1) przekazuje kredytobiorcy najpóźniej z nowym harmonogramem spłaty rat kredytowych dotyczącym okresu odsetkowego, na który to zdarzenie miało wpływ, informację o wystąpieniu zdarzenia istotnej zmiany wskaźnika referencyjnego stosowanego w umowie, zgodnie z określonym w umowie sposobem przekazywania informacji,
- 2) stosuje nie wcześniej, niż od dnia, w którym nastąpiło faktyczne zaprzestanie opracowywania wskaźnika referencyjny uwzględniający istotną zmianę tego wskaźnika zgodnie z oświadczeniem administratora,
- 3) umożliwia kredytobiorcy wcześniejszą spłatę całości zadłużenia wynikającego z umowy, przy czym w tym przypadku odstąpi od obciążania kredytobiorcy kosztami prowizji i opłat bankowych, gdyby takie wynikały z umowy.

W przypadku zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, bank:

- 1) stosuje zamiennik, wskaźnika referencyjnego nie wcześniej, niż od dnia, w którym nastąpiło faktyczne zaprzestanie opracowywania wskaźnika (wskaźnik referencyjny wskazany przez Komisję Europejską zgodnie z art. 23b Rozporządzenia albo wskaźnik referencyjny wskazany przez właściwy organ państwa członkowskiego zgodnie z art. 23c Rozporządzenia), wskazany w powszechnie obowiązujących przepisach prawa lub wskazany przez właściwy organ administracji publicznej, wraz z dostosowaniem procesu ustalania oprocentowania i naliczania odsetek do charakteru nowego wskaźnika, w tym z uwzględnieniem korekty (spreadu korygującego), jeżeli przepisy prawa lub organ administracji publicznej wymagają takiego dostosowania,
- 2) jeżeli nie wskazano zamiennika w sposób, o którym mowa w pkt 1, stosuje się, nie wcześniej, niż od dnia, w którym nastąpiło faktyczne zaprzestanie opracowywania wskaźnika, alternatywny wskaźnik referencyjny wskazany przez:
  - a) odpowiedni organ nadzoru finansowego, sprawujący nadzór nad administratorem,
  - b) bank centralny dla waluty, dla której ustalany był wskaźnik referencyjny,
  - c) administratorawraz z dostosowaniem procesu ustalania oprocentowania i naliczania odsetek do charakteru nowego wskaźnika, w tym z uwzględnieniem korekty (spreadu korygującego), jeżeli powszechnie obowiązujące przepisy prawa lub podmioty wskazane w pkt 1 lit. a-c, wymagają takiego dostosowania,
- 3) jeżeli nie wskazano zamiennika lub alternatywnego wskaźnika w sposób, o którym mowa w pkt 1-2, bank wprowadza nie wcześniej, niż od dnia, w którym nastąpiło faktyczne zaprzestanie opracowywania wskaźnika jako wewnętrzną stopę procentową i stosuje w rozliczeniach z klientami bieżącą referencyjną (główną) stopę procentową banku centralnego właściwego dla danej waluty i wskaźnika, skorygowaną o średnią arytmetyczną z różnic, jakie występowały pomiędzy wskaźnikami referencyjnym, którego dotyczy zdarzenie, a wyżej wymienioną stopą procentową banku centralnego, publikowanymi w dni robocze w okresie 6 miesięcy poprzedzających wystąpienie zdarzenia; przez „skorygowanie” należy rozumieć podwyższenie stopy banku centralnego o wartość średniej arytmetycznej (ustalonej w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym) jeżeli wartość tej średniej jest dodatnia, albo obniżenie stopy banku centralnego o wartość średniej arytmetycznej (ustalonej w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym) jeżeli wartość tej średniej jest ujemna,
- 4) przekazuje kredytobiorcy najpóźniej wraz z nowym harmonogramem spłaty rat kredytowych, informację o zastosowaniu zamiennika lub alternatywnego wskaźnika referencyjnego lub wewnętrznej stopy procentowej stosowanej w rozliczeniach z klientami, określonych w sposób, o którym mowa w pkt 1-3,
- 5) umożliwia kredytobiorcy zawarcie aneksu do umowy wprowadzającego alternatywny wskaźnik referencyjny lub zamiennik lub wewnętrzną stopę procentową stosowaną w rozliczeniach z klientami określone w sposób, o którym mowa w pkt 1-3,
- 6) umożliwia kredytobiorcy wcześniejszą spłatę całości zadłużenia wynikającego z umowy, przy czym w tym przypadku odstąpi od obciążania kredytobiorcy kosztami prowizji i opłat bankowych, gdyby takie wynikały z umowy.

W przypadku tymczasowego braku publikacji wskaźnika referencyjnego, bank do ustalenia oprocentowania na kolejny okres obowiązywania wskaźnika stosuje ostatnią dostępną publikowaną wartość wskaźnika referencyjnego.

Istotna zmiana lub zaprzestanie publikacji wskaźnika referencyjnego może wiązać się ze zmianą wysokości odsetkowej części raty kredytu, a tym samym – całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty do zapłaty.

Jeśli wskaźnik referencyjny wzrośnie, może wzrosnąć też rata kredytu. To może doprowadzić do problemów ze spłatą wyższych rat i pogorszenia sytuacji życiowej klienta.